

Een glorierijke geschiedenis

ERFGOEDWANDELING IN HET SPOOR
VAN DE DRUIVENTELERS

© CONINCKXHUYS

Groen en gastvrij. Dat is Overijse ten voeten uit. De mooie druivengemeente kent bovendien een rijke geschiedenis: die van de druiventeelt. Van die historische achtergrond kan je voluit proeven als je je wandelschoenen aantrekt voor een erfgoedwandeling in het centrum van Overijse. De wandeling 'Overijse anders bekeken' toont de glorieuze geschiedenis van de gemeente in al haar facetten: van een 17de-eeuwse patriciërswooning tot een modern administratief centrum in een voormalige graanmaaldery.

Handelaars, heren en prinsen

In een lus van drie kilometer leidt de erfgoedwandeling je langs historisch interessante plaatsen in het centrum van Overijse. Je trapt af aan **Den Bonten Os** (Waversesteenweg 2) ①. **Deze 17de-eeuwse patriciërswooning was ooit dé ontmoetingsplaats** voor de handelaars en de heren met aanzien van Overijse. Vandaag kan je er terecht in Druif, het huis van de tafeldruif: een interactief, kindvriendelijk én leerrijk bezoekerscentrum. Een bezoek aan Druif levert je tal van tips op voor een ontdekkingstocht door Overijse én weetjes over het rijke verleden van de Druivenstreek. Een interessante start van je wandeling. En straks kan je er opnieuw neerstrijken... op het terras van de taverne. Om te genieten van een smakelijk streekgerecht of een verfrissend drankje. Maar eerst op pad.

Wandel tegenover Druif de trappen van de **Sint-Martinuskerk** ② op. Onder het koor bevindt zich de bijzondere grafkelder van de prinselijke familie Horne. Eén van de prinsen is in een wel heel originele gedaante teruggekeerd naar Overijse. Die ontmoet je straks.

Onder het goedkeurende oog van een bekende Overijseenaar, taalkundige en humanist Justus Lipsius, volg je de karakteristieke S-bocht van Overijse. Bovenaan het Justus Lipsiusplein prijkt het statige gemeentehuis. Ook wel gekend als het **Coninckxhuys** ③, naar Filips de Schone.

Wil je het gemeentehuis eens bezoeken? Vraag ernaar bij de dienst Toerisme!

Lekker lang wandelen in het groen

Bij het beklimmen van Solheide maak je steeds beter kennis met de glooiingen van de Druivenstreek en met de geschiedenis van de druiventeelt. Over de kasseien, langs de kerkhofmuur, leidt de route je tussen de serres door. **En daar torent een prachtige serristenvilla boven het landschap uit: de woning Raussens** ④. Voorname villa's als deze getuigen vandaag nog steeds van de welstand die de 'glazen dorpen' kenden.

De tentoonstelling in bezoekerscentrum Druif leerde je al dat Felix Sohie in 1865 de eerste serres bouwde in Hoeilaart. Dat was het startsein voor een periode van welvaart in de streek. In Overijse trekken de broers

① STARTPUNT: DEN BONTEN OS

④ VILLA RAUSSENS

Danhieux de teelt onder glas op gang. De serrebedrijven van de pioniers groeien uit tot florissante familiebedrijven.

Na enkele jaren schitteren duizenden serres op de heuvelruggen van de Brabantse druivengemeenten. Vandaag zijn het er niet meer zo veel, maar... heb je aan je fototoestel gedacht? **De zilveren schittering van de zon op de overblijvende serres biedt altijd een prachtig schouwspel.** Je maakt gegarandeerd fenomenale foto's. In elk seizoen!

De helling af

In de tuin van de Academie voor Muziek, Woord en Dans, **het huis van Justus Lipsius** ⑤, zoek je nog meer groen op (P.I. Taymansstraat 10). Hier is het even opletten geblazen: je wandelt op de binnenboer van de muziekacademie de grote deur door. Die mondt uit in de tuin. En dan gaat het verder langs de **Kardaan, een klein steegje met een groots verleden** als overblijfsel van de oude vestingwallen. Op weg naar de Leegheid gluur je even door het hek in de **kasteelmuur van het kasteel van Ijse** ⑥, de residentie van de heren van Overijse. Het kasteel is nu in gebruik als schoolgebouw, maar je kan je de grandeur van het gebouw in zijn glorie tijd perfect voorstellen. Op de steen bij de Kellebron, aan de voet van de kasteelmuur, zie je nog de verweerde wapenschilden van de prins van Horne.

Hoe rustgevend de kasteeltuin moet zijn geweest, des te levendiger ging het eraan toe in de Leegheid. Dat was ooit een volkse wijk waar tientallen cafés vertier boden. Mèt een eigen brouwerij, **brouwerij Lootvoet** ⑦, die tot 1977 het bekende Leffebier brouwde. De brouwerij is omgetoverd tot een residentie met lofts. **Wandel even de binnenkoer op waar de oude brouwketel fier pronkt.**

⑤ FEZELARENSTRAAT

Langs het water

Maar waar is toch die Ijse die haar naam gaf aan de gemeente? Je wandelt erlangs op weg naar het park Mariëndal. Je duikt het park in en zet je tochtje verder langs de grote vijver, richting cultuurcentrum **Den Blank** ⑩, waar je ook water hoort klaten. In de **Begijnhofbron** ⑪ meer bepaald. Met een beetje fantasie zien we de begijnen hun was nog doen aan de bron. De 18de-eeuwse begijnhuisjes staan er niet meer, maar de **Begijnhofkapel** ⑬ kan je wél nog bewonderen. En vandaag zouden de begijnen misschien maar wat blij zijn met een zwembad ⑨ en een bibliotheek ⑫ in de buurt.

Wat verder op de site reikt een imposant gebouw naar de hemel: de Vuurmolen ⑭!

Aan de voet ervan ontdek je nóg meer water in een door een bron gevoed waterbekken. Dat water diende als koelwater voor de dieselmotoren van de Meunerie Stevens & Decoster, een industriële graanmaaldrij met stoomaandrijving. Waarschijnlijk de eerste volledig betonnen fabriek van België, gebouwd in ter plaatse gestort gewapend beton. Het gerestaureerde gebouw biedt nu onderdak aan de gemeentelijke diensten. Ga er zeker eens een kijkje nemen tijdens de kantooruren!

De heuvelflanken van het Dijleland

Overijse ligt in het heuvelachtige Dijleland. Omhoog dus weer. Een sympathieke kasseiweg brengt je langs het voetbalstadion ⑮. **Boven word je beloond met prachtige panorama's over het Brabantse leemplateau en over het centrum van de gemeente.** Je hoge uitkijkpunt biedt je een adembenemend zicht op de zuidgerichte heuvelflank waar ooit honderden druiven-serres blonken in de zon.

⑭ DE VUURMOLEN

En dan is het tijd om langs de Loensdelle af te dalen richting Stationsplein met het voormalige tramstation ⑯ van de Buurtspoorwegen. In de gloriejaren van de druiventeelt tufte de tram van Groenendaal naar Overijse om de tonnen hout, glas, ijzer, kolen en mest aan te voeren, die nodig waren voor de teelt onder glas. In de omgekeerde richting werden de druiven naar het treinstation van Groenendaal gebracht. Klaar voor de export! Vandaag kan je in de brasserie terecht voor een verkoelende drank of een Vlaamse klassieker.

In de Sint-Martinusmarkthal ⑰ werden tot 1974 druiven verhandeld. In augustus davert de marktplaats van het feestgedruis, want dan vieren de Overijzenaren de Druivenfeesten. Zes dagen feest met optredens, een druivententoonstelling, stoet, wandelingen en fietstochten én de verkiezing van een Druivenambassadeur.

Terug aan het vertrekpunt in taverne Den Bonten Os, wacht je die bijzondere Prins van Horne, een amberkleurige tripel van hoge gisting. Het is heerlijk uitblazen op de binnenkoer.

Boven word je beloond met prachtige panorama's over het Brabantse leemplateau en over het centrum van de gemeente.

⑤ HUIS WAAR JUSTUS LIPSIUS
OP LATERE LEEFTIJD VERBLEEF

③ CONINCKXHUYS

② SINT-MARTINUSKERK

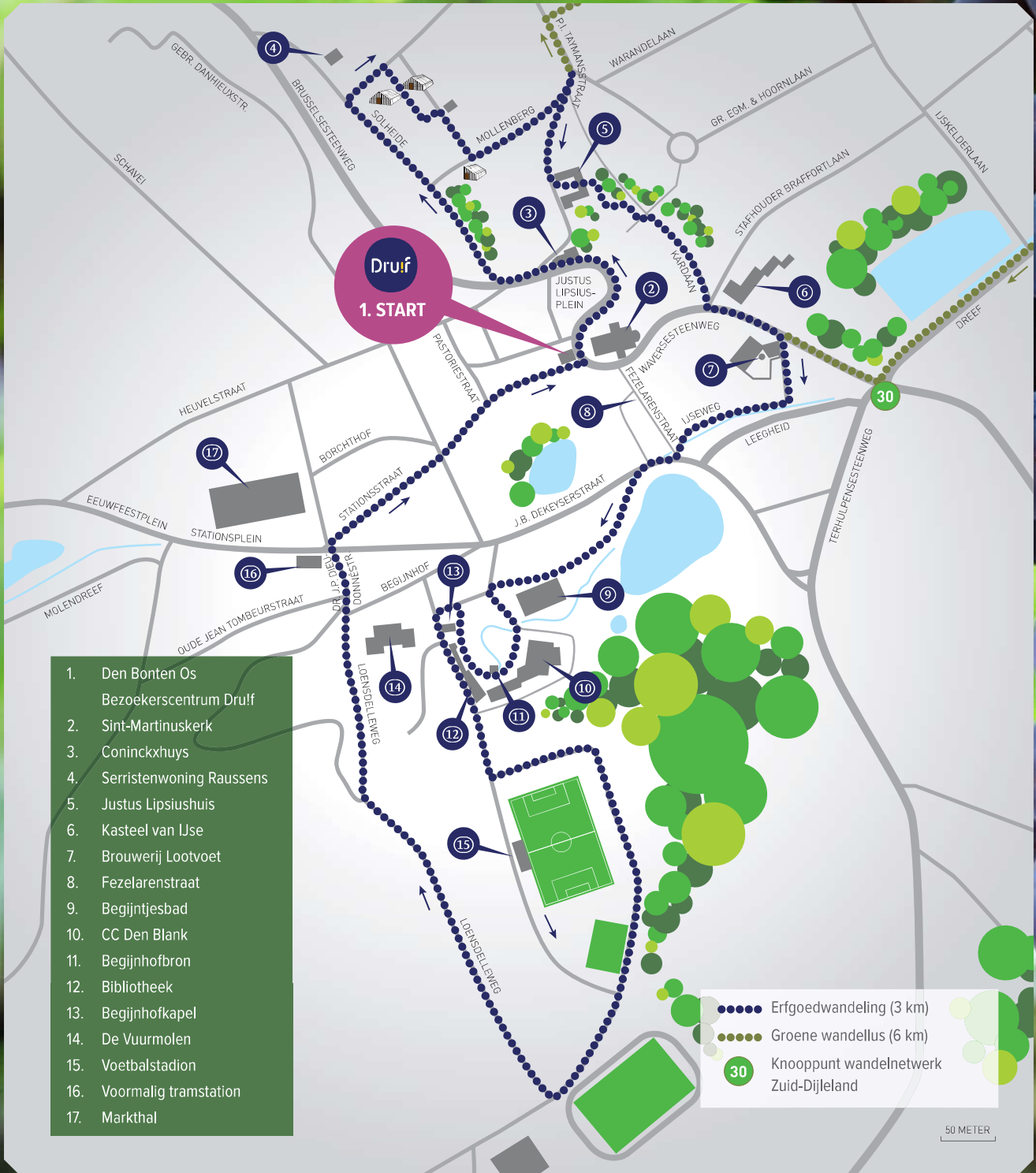
Blauw en wit goud

Overijse heeft nog meer wandelplezier voor je in petto. In het druivenseizoen, van juli tot oktober, kan je de erfgoedwandeling uitbreiden met een 6 kilometer lange groene wandellus. Deze wandeling voert je langs pittoreske plekken en idyllische landschappen in de Druivenstreek. Ze verast met fraaie natuur, bosrijke valleien en knappe vergezichten. Je ontdekt de waterrijke IJsevallei en de holle wegen van het beschermde landschap Koningsberg. Wil je de Druivenstreek tot in je diepste vezels proeven? Stap dan zeker binnen bij een serrebedrijf. Het bedrijf van serrist **Ronald Vanderkelen** (Groeneweg 62) is er zo een-tje. Drie generaties al bestaat dit kleinscha-

lige familiebedrijf. In augustus en september neemt Ronald je met plezier mee in de serres waar de volle trossen voor het uitkiezen hangen. **Je koopt er het blauwe en witte goud rechtstreeks uit de serre:** de blauwe Royal en Leopold III met hun dikke, zoete bessen en de ambergele Baidor met zijn lichte muskaatsmaak. Dacht je trouwens dat je al het moois van de streek al had gezien? Kijk dan maar eens goed naar de **verstilde schoonheid van een volle druivenserre.** De kronkelige druivenranken, de weelderige trossen, het groenige, gefilterde licht dat door de druivenblaren valt. Pure poëzie.

ERFGOEDWANDELING 3 KM

in de voetsporen van de druiventelers

EXTRA GROENE WANDELLUS 6 KM

op bezoek bij de druiventeler, van juli tot oktober

